

DBB 401 Sözcükbilim ve Sözlükçülük

Prof. Dr. Özgür Aydın

Pazartesi, 15.30 Z05

Derse ait gereçlere goo.gl/U6oG3j adresinden ulaşabilirsiniz.

Bu dersin ilk konularını sözcükbilimin temel kavramları ve sözlükbilimin sözcükbilim içindeki yeri oluşturmaktadır. Daha sonra, elektronik sözlükler, metin bütünceleri tanıklı dizinleyiciler (concordance), etiketleyiciler (parser, targer) gibi çeşitli çözümlenme araçları tanıtılarak sözcükbilimin bilgi edinme yolları ele alınacaktır. Bundan sonra, okul sözlüklerinde sözcüklerin düzenlenişi, bir madde başında bulunması gereken bilgiler örneklerle ele alınacaktır. Çalışmalarda devamlı ve aktif olarak bulunmak, verilecek olan günlük alıştırmaları yapmak ve bir yazılı ödev hazırlamak gerekmektedir. Bunlar dışında derste bir ara sınavı ve bir yarıyıl sonu sınavı yapılacaktır.

Yazılı Ödev Konusu

1. Türkçe genel sözlükten aşağıda belirtilen kategori (sözcük türü) ve sayılarda sözcüklerin seçilmesi ve sözlüğün ilgili maddelere göre değerlendirilmesi,
2. Öğrenci sözlüğü için sözlük maddesi oluşturma.

Seçilecek sözcüklerin kategorileri ve sayısı:

ad (2), *adıl* (1), *sıfat* (1), *eylem* (2), *belirteç* (1), *bağlaç* (1), *ilgeç* (2)

Seçilecek sözcüklerin anlambilimi, dilbilgisi, bağlam ve kullanım gibi özellikleri bakımından zengin olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

İçerik

Sözcükbilim nedir?

- Biçimbilim ve sözcükbilim
- Sözcükbilim ve sözcük anlambilimi
- Sözcük kavramı
- Sözlükçe

Sözcüklerin ve özellikleri

- Temel sözcük ve dilde kullanılan sözcük sayısı
- Diller arası ilişkiler ve sözcükler
- Diğer sözcük öğeleri

Sözlükbilim ve dilbilim

Sözlük, tanımı ve türleri

- Sözlük türleri
- Yabancı dil öğretiminde sözlük
- Yabancı dil öğretimi alanı için ikidilli ve tekdilli sözlükler

Sözlükbilimde bilgi edinme yolları

- Sözlükbilimciler sözcükler hakkındaki hangi bilgileri edinmek isterler?
- Sözlükbilimciler bilgileri nasıl edinirler?
- Elektronik kaynaklar

Sözlüklerde sözcüklerin seçimi ve düzenlenişi

- Sözlüklerde ne kadar sözcük bulunmaktadır?
- Sözcüklerin seçimi
- Sözcüklerin düzenlenişi

Sözlük maddesi ve maddenin öğeleri

- Sözlük maddesi
- Sözlük maddesinin öğeleri
- Sesbilimsel bilgiler ve yazım
- Biçimbilimsel ve sözdizimsel bilgiler
- Köken bilgisi
- Bağlam ve kullanım
- Anlambilimsel bilgiler ve tanım oluşturma
- Diğer bilgiler
- Biçimsel özellikler

Örnek uygulamalar